

Ordliste – ofte anvendte ord og vendinger

Se også EU-konsulenternes udgivelse *Sådan arbejder EU* ([her](#)).

Almindelig lovgivningsprocedure: Den almindelige lovgivningsprocedure anvendes på langt de fleste sagsområder i EU. Kommissionen har *initiativretten* og fremsætter forslag til forordninger og direktiver, som herefter forhandles på plads mellem Europa-Parlamentet og Rådet. I Europa-Parlamentet træffes som hovedregel beslutning ved almindeligt flertal, mens det i Rådet kræver kvalificeret flertal.

A-punkter/B-punkter: Dagsordenen for et rådsmøde er opdelt i A-punkter og B-punkter. *A-punkter* er procedurepunkter, der vedtages under ét og typisk helt uden drøftelse. A-punkter vedrører ikke nødvendigvis det pågældende rådsmøde. *B-punkter* er punkter til drøftelse.

Blokerende mindretal: Et blokerende mindretal kan modsætte sig en afgørelse i Rådet på områder, hvor Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Et blokerende flertal skal bestå af mindst fire lande, som tilsammen repræsenterer mere end 35 procent af EU's befolkning.

COREPER: Medlemslandenes faste repræsentanter til EU (ambassadører) repræsenterer deres medlemslande i COREPER. COREPER er niveauet lige under ministrene og reelt der, hvor mange forhandlinger foregår. COREPER er delt op i COREPER I og COREPER II med hvert deres ansvarsområder.

Delegeret retsakt: Europa-Parlamentet og Rådet kan delegerer ikkevæsentlige dele af lovgivningskompetencen til Kommissionen. Kommissionen udøver denne beføjelse gennem delegerede retsakter. Ifølge EU-traktaten er delegerede retsakter "almengyldige, ikke-lovgivningsmæssige retsakter, der udbygger eller ændrer visse ikke-væsentlige bestemmelser i den lovgivningsmæssige retsakt".

Direktiv: Et direktiv er en bindende EU-retsakt. I direktiver fastsættes mål, og medlemslandene bestemmer selv, med hvilke midler et direktiv skal gennemføres i national ret. Når et direktiv er vedtaget, vil det være op til Folketinget eller regeringen at implementere dette, med mindre Danmark allerede fuldt og helt lever op til direktivet.

Flerårige finansielle rammer/MFF: Medlemslandene vedtager med enstemmighed (og med Europa-Parlamentets godkendelse) en flerårig finansiell ramme, som sætter de overordnede prioriteter og lofter for EU's årlige budgetter i den pågældende periode. Den nuværende MFF gælder for perioden 2021-2027.

Forhandlingsoplæg/mandat: Når Rådet nærmer sig en holdning i sager, som regeringen vurderer er af større rækkevidde, forelægger den ansvarlige minister sagen til forhandlingsoplæg i Europaudvalget. Forhandlingsoplægget indeholder regeringens forhandlingsposition i Rådet og er opbygget omkring en række *vægte* (betydningen af de enkelte vægtninger er gennemgået [her](#)). I Europaudvalget konstaterer formanden ved afslutningen af punktet, om der er et flertal imod regeringens linje. Når regeringen har fået sit forhandlingsoplæg, omtaler man det til tider som et mandat.

Forordning: En forordning er en bindende EU-retsakt, som er umiddelbart anvendelig i EU-landene. Det betyder, at en forordning ikke skal implementeres af medlemslandene gennem national lovgivning, men at forordningens bestemmelser kan skabe umiddelbare rettigheder og pligter for såvel borgere som virksomheder.

Fremskridtsrapport: En fremskridtsrapport præsenteres af det siddende rådsformandskab for at gøre status over arbejdet med et lovgivningsforslag inden det overdrages til det næste formandskab. Fremskridtsrapporten har ingen retlig betydning.

Generel indstilling: En generel indstilling er Rådets holdning til et forslag til et direktiv eller forordning, inden trilogforhandlingerne med Europa-Parlamentet starter. Til tider vedtages en "delvis generel indstilling", hvis der kun er opnået en rådsholdning om en del af et forslag.

Gennemførelsesretsakt: Gennemførelsesretsakt vedtages af Kommissionen og bruges til at sikre, at den lovgivningsmæssige retsakt gennemføres ensartet i alle EU-landene. I modsætning til delegerede retsakter må en gennemførelsesretsakt ikke ændre i selve den lovgivningsmæssige retsakt.

Henstilling: En henstilling er en ikke-bindende retsakt afgivet af Kommissionen eller af Rådet.

Kvalificeret flertal (QMV): Kvalificeret flertal er den mest anvendte afstemningsform i Rådet. Kvalificeret flertal i Rådet, når EU-landene ved afstemninger tildeles forskellig vægt, alt efter befolkningernes størrelse. Kvalificeret flertal kræver for det første, at et flertal af lande stemmer for forslaget. For det andet skal dette flertal af lande repræsentere mindst 65 pct. af EU's samlede befolkning.

Rådskonklusioner: Rådskonklusioner (vedtages ved enstemmighed) er politiske aftaler og tilkendegivelser fra Rådet, der ikke er juridisk bindende. Rådskonklusioner anvendes til mange forskellige formål. I lovgivningsarbejdet anvendes de på et tidligt tidspunkt til at sende signaler til Kommissionen om forventninger til kommende forslag eller til at reagere på en strategi fremsat af Kommissionen. Rådskonklusioner er også meget udbredte i EU's udenrigspolitik, hvor de bruges til at sende et signal om EU's samlede holdning. Det Europæiske Råd vedtager ligeledes konklusioner som opsummering af deres møder.

Særlig lovgivningsprocedure: EU benytter sig af forskellige typer af "særlige lovgivningsprocedurer" på områder, som typisk er politisk følsomme for EU-landene (f.eks. punktafgifter og indirekte skatter). På de fleste af disse områder vedtages EU-lovgivningen derfor alene af Rådet, og det sker oftest med enstemmighed. Kommissionen fremsætter forslagene til EU-lovgivning på disse områder, mens Europa-Parlamentet typisk inddrages gennem efter en høring eller en særlig godkendelsesprocedure.

TEU/TEUF: Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) er EU's primære traktater. TEU indeholder en række centrale institutionelle bestemmelser, principper og beslutningsprocedurer, mens TEUF fastsætter EU's mere detaljerede kompetencer og beslutningsprocedurer på de enkelte sektorområder.

Tidlig forelæggelse: Tidlig forelæggelse anvendes af regeringen, når en sag ikke er på dagsordenen for et kommende rådsmøde, men regeringen alligevel ser behov for at orientere Europaudvalget om sagen.

Trilogforhandlinger: Trilogforhandlinger foregår mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen som led i den almindelige lovgivningsprocedure med henblik på at nå frem til et kompromis, der kan godkendes i Europa-Parlamentet og Rådet.